

**ALYTAUS KREDITO UNIJOS
VALDYBOS ATASKAITA UŽ 2021 m.**

Alytus
2021 04 21

VISUOTINIAM NARIŲ SUSIRINKIMUI

Alytaus kredito unija – tai planavusių ar planuojančių pasiskolinti, pasiskolinusių ir sugrąžinusių paskolas kooperatyvas. Kooperatyvas įkurtas tam, kad spręstų kredito unijos narių kreditavimosi (skolinimosi) poreikius. Kooperatyvą įkūrė Alytaus rajono ūkininkai. Jie kūrė kredito uniją su viltimi, kad galės pasiskolinti palankesnėmis sąlygomis nei banke ir jausis saugesni, patekę į nenumatytas aplinkybes, kurios silpnintų jų galimybes vykdyti savo įsipareigojimus savam kooperatyvui.

Iki 2009 m. Alytaus kredito unijos nariais galėjo būti tik žemės ūkio veikla užsiimantys fiziniai ar juridiniai asmenys. Po 2009 01 01, įsigaliojus naujam Kredito unijų įstatymui, kooperatyvo nariais gali būti Alytaus miesto ir rajono gyventojai bei juridiniai asmenys. O Susijungus su Varėnos kredito unija Alytaus kredito unijos nariais gali būti ir Varėnos, Šalčininkų, Trakų bei Druskininkų savivaldybių gyventojai bei įmonės.

Kredito unija – tai organizacija, vienijanti norinčius skolintis asmenis, kurie turi įvairiausių sumanymų ir iniciatyvos gerinti savo bei aplinkinių gyvenimo kokybę, investuodami į gamybą ar paslaugas, kurdami darbo vietas ir kuriems trūksta investicinių arba apyvartinių lėšų.

Kooperatyvas Alytaus kredito unija – tai alternatyva bankams, tai klientų, kurių poreikių ir lūkesčių netenkino bankai, kooperatyvas,. Kredito unijoje nėra tarpininkų tarp indėlininkų ir besiskolinančiųjų, kurių tikslu būtų asmeninė nauda iš finansinio tarpininkavimo paslaugos. Susikoooperavę klientai techniniams darbams samdo administraciją, kuri vykdo ir įgyvendina klientų = unijos narių = savininkų nutarimus.

Alytaus kredito unija turi licenciją verstis, ir verčiasi indėlių ir kitų gražintinų lėšų priėmimu iš neprofesionalių rinkos dalyvių, taip pat turi teisę verstis kitų LR kredito unijų įstatyme nustatytų finansinių paslaugų teikimu įstatyme nustatytiems asmenims ir prisiima su tuo susijusią riziką bei atsakomybę.

Kredito unija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos Kredito unijų įstatymu, Lietuvos Respublikos Finansų įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymu bei kitais įstatymais, priežiūros institucijos priimtais teisės aktais ir savo įstatais. Unijos veiklą prižiūri ir kontroliuoja Lietuvos bankas. Indėliai unijoje, kaip ir bankuose yra apdrausti valstybės įmonėje „Indėlių ir investicijų draudimas“.

Kredito unijos veiklą palaikančioji ir varomoji jėga yra idealizmas. O veiklos stabilumą užtikrina narių pasitikėjimas kredito unija ir jos vadovais bei administracija.

Kredito unijoje valdymo organų nariai dirba savanorystės pagrindais, be atlygio iš idėjos. Tai leidžia kredito unijai nepatirti papildomų išlaidų. Jeigu kada nors pasikeis reglamentacija, ir kredito unijos bus priverstos samdyti valdymo organų narius „profesionalus“, kredito unijos gali sužlugti, nes negalės išlaikyti brangiai kainuojančių „profesionalų“ (daugiausia iš bankrutavusių bankų). To nariai turėtų neprileisti.

Tik narių pasitikėjime slypi kredito unijos veiklos stabilumo paslaptis. Jokie ekonomikos dėsniai, jokia logika negali įrodyti ir pagrysti kredito unijos likvidumo užtikrinimo bei veiklos stabilumo. Taip kaip joks mokslas, jokie aerodinamikos dėsniai negali įrodyti daugelio vabzdžių galimybės skristi. Kredito unija - tai bitė kamanė. Remiantis logika bitėms kamanėms, grambuoliui ir kitiems vabzdžiams turėtų būti uždrausta skraidyti, nes jie negali įrodyti savo skridimo galimybės. Tai galimai nesaugu. Tačiau yra dar nežinoma Dievo duota jėga, kuri pakelia vabzdžius į orą ir jie skraido. Taip ir kredito unija – dažnai dokumentais negali įrodyti savo gebėjimo saugiai veikti, kaip ir daugelis paskolų ėmėjų negaili dokumentais įrodyti savo gebėjimo gražinti paskolas, tačiau sėkmingai jas gražina. O kredito unija sėkmingai veikia.

Taip ir kredito unija, kaip ta bitė kamanė. Nors logiškai ir moksliniais pagrindais įrodyti kredito unijos likvidumo užtikrinimo ir veiklos stabilumo neįmanoma, vis tik kredito unija sėkmingai veikia. Nors visi indėliai yra trumpalaikiai ir nedideli, kredito unija išduoda labai dideles ir labai ilgalaikes paskolas. Logiškai mąstant tai gresia unijos likvidumui. Tačiau kredito unija veikia jau 17 metų, nepatirdama didesnių problemų ir nepažeisdama rizikos rodiklių todėl, kad čia pasireiškia **indėlių nenutrūkstamumo efektas**. Tai ir yra unijos veiklos stabilumo paslaptis, kuri leidžia kredito unijai atlikti savo **misiją - pinigų transformaciją**. Unijos funkcija - daug mažų ir trumpalaikių indėlių pertransformuoti į mažiau, bet didelių ir ilgalaikių paskolų. Čia ir yra unijos galybė. Joks privatus skolintojas nenori suteikti paskolos trisdešimčiai metų. O unija tą gali.

Kredito unijos Valdyba - tai kolegialus kredito unijos valdymo organas, priimančias sprendimus kredito unijos vardu ir įgyvendinantis kredito unijos misiją. Valdyba sudaroma ir veikia pagal Kredito unijų įstatymą ir Alytaus kredito unijos įstatus.

Valdybos misija organizuoti ir valdyti kredito unijos narių ūkinių ir socialinių poreikių tenkinimą. Tai be galo sunki ir atsakinga misija. Norint tenkinti norus ir poreikius, reikia juos žinoti ir suprasti. Yra labai aiškūs ir žinomi dviejų kredito unijos narių grupių norai. Tai indėlininkų, kurie nori, kad jų indėliai būtų saugūs ir už juos nori gauti kuo didesnes palūkanas. Kita kredito unijos narių grupė, tai tie, kurie turi įvairių sumanymų ir iniciatyvą juos įgyvendinti. Žino kaip pagerinti savo ir jų aplinkoje esančių žmonių gyvenimo kokybę, bet viso to įgyvendinimui trūksta pinigų. Tai nariai, norintys pasiskolinti arba yra jau pasiskolinę. Ši narių grupė norėtų pasiskolinti kuo palankesniais sąlygomis, lengviau ir pigiau. Abi šios narių grupės niekada nesueina į tiesiogines derybas. Šių dviejų interesų grupių interesus derina valdyba, nustatydamą finansinių paslaugų kainas ir kitas sąlygas, kurios tenkintų abi grupes.

Kredito unijos valdybos valdymo instrumentai - tai kredito unijos valdymo organų sprendimai ir atsakingų asmenų reakcija į sprendimus bei sprendimų vykdymas. Nuo unijos valdybos narių sprendimų priklauso unijos narių likimai.

Kredito unijos valdybos veikla – kolegialus kredito unijos problemų sprendimas, optimaliausių sprendimų paieška ir priėmimas, priimtų sprendimų vykdymo organizavimas ir/arba sprendimų vykdymas.

2021 m. Alytaus kredito unijos (Alytaus KU) valdybą sudarė šie asmenys:

- 1) Zenonas Anušauskas,
- 2) Albertas Jusas,
- 3) Vytautas Raulonis,
- 4) Kristina Tarailė,
- 5) Marius Gudaitis

2021 m. buvo septynioliktieji kredito unijos veiklos metai. Per 2021 metus Alytaus KU valdyba rinkosi ir posėdžiavo 47 kartus. Rinkdavosi kas antrą savaitę arba pagal reikalą, kai atsirasdavo svarstytinų klausimų. Daugiausia posėdžiai vyko nuotoliniu būdu per ZOOM programą.

Dažniausiai buvo svarstomi:

1. Vidaus veiklą reglamentuojantys klausimai, ruošiami ir tvirtinami dokumentai.
2. Palūkanų ir įkainių už Alytaus kredito unijos teikiamas paslaugas nustatymas.
3. Naujų narių priėmimo klausimai.
4. Paskolų kredito unijos nariams išdavimas.
5. Veiklos rizikų ir grėsmių analizė.

Valdybos posėdžiuose nuolat buvo aptariami nuveikti darbai. Dažnai svarstytos paskolų rizikos valdymo priemonės ir galimybės. Aptarta kredito unijos metinė veiklos ataskaita, kredito unijos metinės finansinės atskaitomybės, ankstesnių metų nuostolio padengimo projektas.

Visi kredito unijos 2021 metų valdybos sprendimai ir veiksmai, visas dėmesys kaip ir ankstesniais metais buvo skirtas ES Pinigų plovimo prevencijos ir Fizinį asmenų duomenų apsaugos reglamentų įgyvendinimui. Įgyvendinant minėtus reglamentas per visus metus buvo kviečiami visi unijos nariai į unijos būstinę domenų atnaujinimui. Buvo tvarkomas narių registras. Analizuojamas narių aktyvumas ir kaip jie naudojami unijos paslaugomis. Neaktyvūs, nesinaudojantys unijos paslaugomis nariai buvo kviečiami į unijos būstinę, raginami naudotis paslaugomis arba priimti atitinkamus sprendimus dėl narystės kredito unijoje.

Unijos tikslas – išlikti savarankišku, veikiančiu pagal unijos narių nustatytą tvarką, tikroju finansinių paslaugų vartotojų kooperatyvu. Tikslas - išlaikyti finansinių paslaugų vartotojų kooperatyvo tapatybę, nepavirsti priešingu tokiam kooperatyvui dariniu, netapti komerciniu banku arba investicine bendrove, veikiančia kredito unijos vardu. Netapti tuo „drakonu“, nuo kurio išsilaisvinome, įkūrę kooperatyvą. Tikslas - išlaikyti Alytaus kredito unija, neišnykti kaip nors persitvarkant ar jungiantis į įvairius darinius su kitomis unijomis arba su kitomis finansinio tarpininkavimo įstaigomis. Siekiant išlikimo tikslo buvo pasirinktos tokios veikimo kryptys:

- informuoti ir šviesti kredito unijos narius, **stiprinti unijos ideologinį pagrindą.**
- aktyvinti narius, palaikyti narius veikiančius ir siekiančius išlaikyti kredito uniją ir apginti jos interesą.
- gerinti aptarnavimą. Subalansuojant ir įvertinant riziką gerinti skolinimo sąlygas.

Siekiant išlikti ir veikiant pagal pasirinktas veikimo kryptis, kredito unijos nariams nuolat buvo pranešama apie unijos veiklos rezultatus, rizikas ir grėsmes. Nors įvairių kredito unijos veiklos rizikų būta, tačiau tikrų grėsmių jos nekėlė. Pagal **galiojančius** veiklos rizikos normatyvus kredito unija veikė patikimai. Visi unijos nariai buvo nuolat prašomi taupyti bei vykdyti apyvartas per savo einamąsias sąskaitas kredito unijoje. Visi nariai nuolat kviečiami būti kredito unijos šalininkais ir pilietiškais jos nariais. Esame dėkingi visiems, kas atsiliepė į prašymą, vykdo apyvartą per savo einamąsias sąskaitas kredito unijoje. Ačiū jiems.

Nors 2021 m. dėl pandemijos ir karantino buvo iššūkių metai, **unija 2021 – uosius ir septynioliktuosius savo veikimo metus baigė sėkmingai.** Visi veiklos rodikliai teigiami ir atitiko normatyvus. Siekėme, kad unijos veikla būtų kuo efektyvesnė, o likvidumas tinkamiausio dydžio.

2021 metais unijos veiklos apimtys ir turtas augo lėčiau nei ankstesniais metais. Metų pabaigoje unijos turtas buvo **5, 826** milijonų eurų (2020 m , 5,738 mln. Eur.). Padidėjo neženkliai.

Paskolų portfelis pasiekė 4 437 milijono eurų. (2020 buvo **4, 234**)milijono eurų. Portfelio kokybė metų pabaigoje buvo labai gera. Didžiausią įtaką kredito unijos augimo rodikliams ir galutiniam veiklos rezultatui turėjo būsto paskolų paklausa. Unija metus baigė sukaupdama **43 110 Eur**.

Nors pelnas nėra unijos tikslas, tačiau nuostolingai veikti kredito unija irgi negali. Per visus šešiolika metų kredito unija yra sukaupusi apie 190 tūkstančių eurų pelno.

Apie strategiją

Turėti strategiją – tai reiškia turėti unijos VIZIJĄ, matyti ir žinoti įsivaizduojamą norimą unijos ateities būseną, žinoti ką daryti, kad pasiekti vizijos būseną ir turėti iniciatyvą to siekti. Turėti strategiją - nereiškia turėti segtuvą ant kurio parašyta STRATEGIJA ir dokumente surašyta ką daryti. Svarbiausia strategijos sudedamoji dalis yra ne materialus dokumentas segtuve, o nemateriali VIZIJA ir INICIATYVA ją įgyvendinti. Gali būti nupirktas puikus veiklos planas segtuve, tačiau jis bus be gyvybės. Gyvybę strategijai įkvėpia tik ją kuriantys žmonės.

Pasirinkdami norimą mūsų kredito unijos ateities modelį, turim įvertinti kredito unijos narių lūkesčius. Centrinės kredito unijos įsivaizduojama mūsų kredito unijos vizija gali nesutapti su mūsų lūkesčiais. Dėl to turėsime diskutuoti ir derintis. Viziją turim sutarti tokią, kad ji tenkintų kuo daugiau unijos narių lūkesčių, tik tuomet bus iniciatyva siekti sutartos unijos būsenos ir bus mažiau trukdančių to siekti.

Pirmoji vizija, kuri buvo suformuluota tuomet, kai kredito unija kūrėsi, buvo tokia:

Mūsų kredito unija yra pagrindinė kredito įstaiga, gerbianti kooperatinius principus ir tradicijas, teikianti šiuolaikiškas finansines paslaugas asmeniškai kiekvienam nariui.

Tai labai ambicinga ir nelabai konkreti vizija. Sunku vienareikšmiškai įvertinti ar ši vizija jau pasiekta ar dar ne.

Kuriant 2013 iki 2015 metų unijos veiklos planą, kadangi tuo metu jau jautėsi grėsmė kredito unijai išsigimti, nutolti nuo pagrindinių vertybių, buvo suformuluota antroji unijos **vizija:**

Alytaus kredito unija - tai kooperatinė kredito įstaiga, besilaikanti kooperatinių principų ir tradicijų, kuria pasitiki unijos nariai bei visuomenė (turi gerą vardą) ir yra konkurencinga, nes teikia kokybiškas, šiuolaikiškas ir pigiausias finansines paslaugas savo nariams. Turi pakankamą rezervą veiklos stabilumui užtikrinti. Nariai informuoti, žino savo teises bei pareigas ir yra aktyvūs. Įgyvendinta nuostata, kad pasiskolinę unijoje nariai tikrai jaučiasi saugesni susiklosčius nenumatytoms aplinkybėms, kurios mažina galimybes gražinti paskolą, nei jaustųsi pasiskolinę iš kitų kreditorių.

Unija kol kas nėra pilnai pasiekusi numatytos būsenos, nes nariai nėra aktyvūs ir nesijaučia tikrais atsakingais unijos šeimininkais.

2015 - 2018 m. metais dar aktualesniu tikslu tapo išlikimas. Todėl pasirinktos strateginės kryptys vedančios tik į išlikimą.

Išlikti - reiškia nesunykti dėl mažėjančių veiklos apimčių ir išlaikyti kredito unijos veiklos modelį. T.y. išlaikyti kredito unijos kapitalo formavimo ir naudos paskirstymo modelį. Unijai svarbu išlaikyti gerą vardą (įvaizdį, reputaciją) ir tapti konkurencinga rinkoje. Tai reiškia, kad turi didinti veiklos efektyvumą, jokia būdu nemažinti veiklos apimčių ir gerinti veiklos bei paslaugų kokybę. Siekiant sumažinti veiklos kaštus ir tapti konkurencingesne, unijos veikla turi būti orientuota į efektyvesnį turimų materialinių, techninių ir žmogiškųjų išteklių panaudojimą.

Paskutinioji kredito unijos vizija: Alytaus kredito unija - tai besiskolinančiųjų kooperatinė kredito įstaiga, kuria pasitiki unijos nariai bei visuomenė (turi gerą vardą). Yra konkurencinga, nes teikia kokybiškas, šiuolaikiškas ir naudingiausiomis sąlygomis finansines paslaugas savo nariams. Turi pakankamą rezervą veiklos stabilumui užtikrinti. Nariai informuoti, žino savo teises bei pareigas, yra aktyvūs ir jaučiasi tikrais atsakingais kredito unijos šeimininkais. Įgyvendinta nuostata, kad pasiskolinę unijoje nariai jaučiasi saugesni susiklosčius nenumatytais aplinkybėmis kurios mažina galimybes gražinti paskolą, nei jaustųsi pasiskolinę iš kitų kreditorių.

Paskutinis strateginis tikslas – išlikti besiskolinančiųjų kooperatyvu. Tačiau šį tikslą palaikyti kaip supratome yra nelengva, nes vyksta aštrios diskusijos kas gali formuoti kredito unijos kapitalą ir prisiimti atsakomybę. Kuo toliau, tuo daugiau atsiranda norinčių perimti kredito uniją ne tam, kad prisiimti atsakomybę, bet kad turėti savo valią ir turėti finansinės naudos.

Plano vykdymas

Ataskaitiniai metai kredito unijai buvo sėkmingi. Daugumą užplanuotų tikslų pasiekėme. Valdyba veikė pagal numatytą ir patvirtintą strategiją. Veiklos rodiklių suvestinė yra padalintuose susirinkimo lankstinukuose.

Ačiū už dėmesį, linkiu visiems sėkmės.

Prašau priimti ir patvirtinti šią valdybos veiklos ataskaitą.

Valdybos pirmininkas

Zenonas Anušauskas